

2
Sumar

4
Evolutia insolventelor

7
Comportamentul de plata

+

Distributia teritoriala a insolventelor 8
Evolutia antreprenoriatului 9
Perspective 2019-2020 10

STUDIUL INSOLVENTELOR ROMANIA 2018

PUBLICATIE ECONOMICA COFACE ROMANIA

de Iancu Guda (Services Director, Coface Romania)

Cristian Vesile Photography

Contextul macroeconomic devine instabil din cauza politicilor fiscale prociclice care alimenteaza evolutia unui deficit fiscal foarte ridicat intr-o perioada de temperare a cresterii economice. Iata mai jos cateva concluzii privind evolutia insolventelor in anul 2018, precum si perspectivele pentru 2019-2020.

- Numarul companiilor insolvente in 2018 este similar cu cel inregistrat in anul anterior, respectiv aproape de 8.200 de companii si continua sa se situeze la minimul ultimului deceniu;
- Se observa o scadere graduala a companiilor insolvente cu venituri peste 0,5 MIL EUR (medii si mari). Numarul acestora din urma s-a situat aproape de 550 in ultimii trei ani, semnificativ sub nivelul din 2014 sau 2015;
- Evolutia se reflecta si in diminuarea pierderilor financiare (estimate prin diferenta dintre nivelul datoriiilor si al activelor imobilizate raportate de companiile insolvente) si sociale (estimate prin numarul locurilor de munca inregistrat de firmele insolvente) generate de firmele care si-au incetat activitatea in ultimii cinci ani. Pierderile financiare cauzate de firmele insolvente in ultimii trei ani s-au situat intre 8 - 9 MLD RON, mult sub nivelul raportat in perioada 2014 - 2015;
- Cele mai multe insolvente deschise in 2018 au fost in sectorul constructiilor (1.321), urmat de comerțul cu amanuntul (1.293) si comerțul cu ridicata si distributie (1.239);
- Sumele refuzate la plata cu instrumente de debit in 2018 au

fost in valoare totala de 1,9 MLD RON, in scadere cu 48% fata de anul anterior, respectiv 3,7 MLD RON;

- Numarul companiilor care si-au intrerupt activitatea in 2018 depaseste pragul de 140.000 si este aproape de maximul din ultimul deceniu. In acelasi timp, numarul companiilor SRL nou inmatriculate a scazut in 2018 cu 9%, in contextul presiunilor ridicate ale costurilor salariale, migrarii fortei de munca, cresterii costului de finantare si lipsei de predictibilitate fiscala.
- Perspectivele viitoare sunt pesimiste, deoarece vulnerabilitatea mediului de afaceri activ in Romania a crescut in ultimul deceniu din cauza urmatorilor factori: investitiilor modeste pe termen lung, decapitalizarii companiilor, pierderii independentei financiare pe termen scurt din cauza capitalului de lucru negativ, cresterii riscului sistemic din cauza extinderii termenului de incasare a facturilor la maxime istorice, supradimensionarii stocurilor, cresterii presiunilor asupra profitabilitatii companiilor si alimentarii unui proces inflacionist in spirala din cauza cresterii costurilor;
- Vulnerabilitatea companiilor ar trebui sa conduca la cresterea numarului de insolvente in perioada 2019 - 2020 cu cel putin 20%. Fenomenul devine ingrijorator si din cauza amplificarii pierderilor financiare si sociale propagate de acestea in contextul efectului de contagiune foarte ridicat din mediul de afaceri prin termenele de plata deja foarte extinse dintre companii.

TOATE STUDIILE COFACE SUNT DISPONIBILE PE
<http://www.coface.ro/Stiri-Publicatii/Publicatii>

coface
FOR TRADE

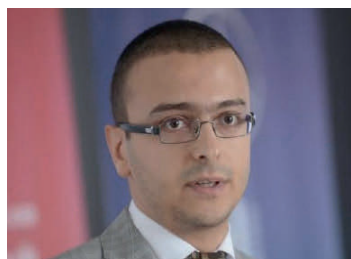
1 SUMAR

Contextul macroeconomic devine instabil din cauza politicilor fiscale prociclice care alimenteaza cresterea unui deficit fiscal foarte ridicat intr-o perioada de temperare a cresterii economice. Mai departe sunt prezentate principalele concluzii privind evolutia insolventelor in anul 2018, precum si perspectivele pentru 2019-2020.

- Numarul companiilor insolvente in 2018 este similar cu cel inregistrat in anul anterior, respectiv aproape de 8.200 de companii si continua sa se situeze la minimul ultimului deceniu;
- Se observa o scadere graduala a companiilor insolvente cu venituri peste 0,5 MIL EUR (medii si mari). Numarul acestora din urma s-a situat aproape de 550 in ultimii trei ani, semnificativ sub nivelul din 2014 sau 2015;
- Aceasta evolutie se reflecta si in diminuarea pierderilor financiare (estimate prin diferenta dintre nivelul datoriilor si al activelor imobilizate raportate de companiile insolvente) si sociale (estimate prin numarul locurilor de munca inregistrat de firmele insolvente) generate de firmele care si-au incetat activitatea in ultimii cinci ani. Pierderile financiare cauzate de firmele insolvente in ultimii trei ani s-au situat intre 8-9 MLD RON, mult sub nivelul raportat in perioada 2014-2015;
- Cele mai multe insolvente deschise in 2018 au fost in sectorul constructiilor (1.321), urmat de comertul cu amanuntul (1.293) si comertul cu ridicata si distributie (1.239);
- Sumele refuzate la plata cu instrumente de debit in 2018 au fost in valoare totala de 1,9 MLD RON, in scadere cu 48% fata de anul anterior, respectiv 3,7 MLD RON;
- Numarul companiilor care si-au intrerupt activitatea in 2018 depaseste pragul de 140.000 si este aproape de maximul din ultimul deceniu. In acelasi timp, numarul companiilor SRL nou inmatriculate a scazut in 2018 cu 9%, in contextul presiunilor ridicate ale costurilor salariale, migrarii fortei de munca, cresterii costului de finantare si lipsei de predictibilitate fiscala. Aceasta poate indica deteriorarea increderii in perspectivele economiei pe termen mediu-lung din partea antreprenorilor actuali sau a celor care se gandesc sa infiinteze o companie. La fiecare companie nou inregistrata in anul anterior se inregistreaza aproape 1,6 companii care si-au intrerupt activitatea;
- Perspectivele viitoare sunt pesimiste, deoarece vulnerabilitatea mediului de afaceri activ in Romania a crescut in ultimul deceniu din cauza urmatoarelor factori: investitiilor modeste pe termen lung, decapitalizarii companiilor, pierderii independentei financiare pe termen scurt din cauza capitalului de lucru negativ, cresterii riscului sistemic din cauza extinderii termenului de incasare a facturilor la maxime istorice, supradimensionarii stocurilor, cresterii presiunilor asupra profitabilitatii companiilor si alimentarii unui proces inflationist in spirala din cauza cresterii costurilor, cresterii salariilor peste avansul productivitatii, polarizarii veniturilor si a lichiditatii la marile companii in contextul subtierii paturii de mijloc, tensionarii pietei muncii din cauza depopularii Romaniei si subdezvoltarii retelei nationale de transport rutier;
- In contextul cresterilor riscurilor pe plan extern si a dezechilibrelor macroeconomice pe plan intern, vulnerabilitatea companiilor ar trebui sa conduca la cresterea numarului de insolvente in perioada 2019-2020 cu cel putin 20%. Fenomenul devine ingrijorator si din cauza amplificarii pierderilor financiare si sociale propagate de acestea in contextul efectului de contagiune foarte ridicat din mediul de afaceri prin termenele de plata deja foarte extinse dintre companii.

INSOLVENTE 2019

EVOLUTIA ECONOMICA A ROMANIEI

IANCU GUDA, CFA, EMBA Coface Romania
Services Director

In contextul in care profitabilitatea si lichiditatea companiilor s-a imbunatatit in ultimii ani, numarul companiilor insolvente in ultimii trei ani a ramas la nivelul minim al ultimului deceniu. Se observa si o scadere graduala a companiilor insolvente care inregistreaza venituri peste 0,5 MIL EUR (medii si mari). Numarul acestora din urma s-a situat aproape de 550 in ultimii trei ani, semnificativ sub nivelul din 2014 sau 2015. Aceasta evolutie se reflecta si in diminuarea pierderilor financiare (estimate prin diferenta dintre nivelul datoriilor si al activelor imobilizate raportate de companiile insolvente) si sociale (estimate prin numarul locurilor de munca inregistrat de firmele insolvente) generate de firmele care si-au incetat activitatea in ultimii cinci ani. Pierderile financiare cauzate de firmele insolvente in ultimii trei ani s-au situat intre 8 - 9 MLD RON, mult sub nivelul raportat in perioada 2014 - 2015.

<< Modificarile fiscale intrate in vigoare la inceputul acestui an - in special taxarea excesiva a activelor bancare la cel mai ridicat nivel din lume - vor complica accesul la finantare, bancile vor fi mult mai atente cui vor acorda un credit, presiunile inflationiste vor creste costul finantarii, iar continuarea decelerarii consumului va diminua venitul companiilor. Efectele de runda a doua vor fi si mai dezastruoase - afectate de scaderea vanzarilor, colectarea mai lenta a creantelor, cresterea costurilor de finantare si complicarea accesului la credit bancar sau comercial, o serie de companii vor recurge la disponibilizari, contribuind la un nou val de scadere a consumului si veniturilor.>>

IANCU GUDA

Iancu Guda este responsabil pentru dezvoltarea liniilor de servicii ca Director General al Coface Credit Management Services SRL. Are peste 10 ani de experienta in managementul riscului de credit, ocupand o serie de pozitii in domeniul precum securizarea creantelor, evaluarea portofoliilor de credit, coordonator la nivel regional pentru platforma de servicii sau manager pentru dezvoltarea produselor. Din 2013, este lector asociat la Institutul Bancar Roman, unde preda cursuri de analiza financiara avansata si corporate finance in cadrul programului CEFA.

Dupa absolvirea facultatii FABBV din cadrul ASE, Iancu a finalizat cu succes programul DOFIN - Centru de Excelenta European in 2010, toate cele trei nivele de certificare CFA in anul 2016 si detine autorizatia de formator autorizat ANC. Iancu a absolvit cursurile EMBA Sheffield University, fiind castigatorul singurei burse integrale la nivel national.

Incepand din Martie 2012, Iancu este membru activ al AAFBR (Asociatia Analistilor Financiar- Bancari din Romania), si preia responsabilitatea de Vicepresedinte in perioada 2014-2016 precum si al doilea mandat de Presedinte al Consiliului Director al AAFBR pentru 2018-2020.

2 EVOLUTIA FIRMELOR INSOLVENTE

Coface Romania a realizat un nou studiu privind evolutia numarului de insolvente in Romania, de aceasta data luand in considerare cazurile nou inregistrate la Buletinul Procedurilor de Insolventa

pe parcursul anului 2018¹. Conform datelor preliminare publicate de BPI si in baza metodologiei Coface, in anul 2018 s-au deschis 8.177 proceduri noi de insolventa, similar cu nivelul inregistrat in anul anterior.

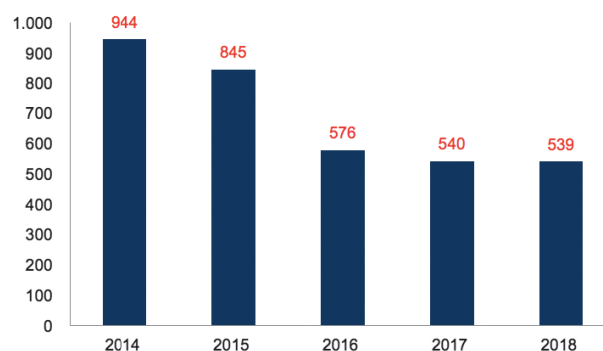
Tabelul 1: Evolutia lunara a insolventelor nou deschise

Luna	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Ianuarie	1.897	1.709	2.159	2.101	2.091	998	705	599	737
Februarie	1.903	1.849	2.420	2.441	2.210	947	731	640	734
Martie	1.887	2.160	2.560	2.368	2.211	992	801	769	863
Aprilie	1.506	1.847	2.340	2.690	2.059	972	769	610	670
Mai	1.544	2.097	2.396	1.945	2.118	924	712	842	783
Iunie	1.880	2.127	2.343	2.310	2.173	986	754	790	775
Iulie	852	811	1.322	1.517	1.151	505	396	442	467
August	575	658	1.007	1.050	373	328	381	544	343
Septembrie	2.021	2.061	2.444	2.313	1.284	928	705	943	733
Octombrie	1.932	2.202	2.724	4.070	1.421	962	815	873	889
Noiembrie	2.222	2.379	2.504	2.976	1.148	887	819	614	673
Decembrie	1.431	1.599	1.623	2.143	1.931	745	465	542	510
TOTAL	19.650	21.499	25.842	27.924	20.170	10.174	8.053	8.208	8.177
Deviatie anuala		9%	20%	8%	-28%	-50%	-21%	2%	0%

Sursa: BPI, ONRC, date prelucrate Coface

In contextul in care profitabilitatea si lichiditatea companiilor s-a imbunatatit in ultimii ani, numarul companiilor insolvente in ultimii trei ani a ramas la nivelul minim al ultimului deceniu. Se observa si o scadere graduala a companiilor insolvente care inregistreaza venituri peste 0,5 MIL EUR (medii si mari). Numarul acestora din urma s-a situat aproape de 550 in ultimii trei ani, semnificativ sub nivelul din 2014 sau 2015. Aceasta evolutie se reflecta si in diminuarea pierderilor financiare (estimate prin diferenta dintre nivelul datoriilor si al activelor imobilizate raportate de companiile insolvente) si sociale (estimate prin numarul locurilor de munca inregistrat de firmele insolvente) generate de firmele care si-au incetat activitatea in ultimii cinci ani. Pierderile financiare cauzate de firmele insolvente in ultimii trei ani s-au situat intre 8 - 9 MLD RON, mult sub nivelul raportat in perioada 2014 - 2015.

Granic 1: Insolvente cu cifra afaceri peste 0,5 MIL EUR

Sursa: BPI, MFP, date prelucrate Coface

⁽¹⁾ Vezi Precizari Metodologice sea

Tabel 2. Impactul financiar si social generat de firmele insolvente

Indicator Financiar	2014	2015	2016	2017	2018
Numar companii insolvente	20.170	10.174	8.053	8.256	8.177
Din care, au depus financiare:	9.381	5.372	4.429	4.149	4.476
Total datorii (MIL RON)	23.426	21.213	18.006	13.804	11.931
Total active fixe (MIL RON)	10.247	6.870	9.502	5.184	3.209
Pierderi (datorii - active imobilizate) MIL RON	13.179	14.343	8.504	8.620	8.722
Pierdere medie / companie (MIL RON)	1,40	2,67	1,92	2,08	1,95
Numar angajati	82.273	81.577	69.886	47.578	41.925
Numar angajati / companie	8,8	15,2	15,8	11,5	9,4

Sursa: BPI, MF, Date prelucrate Coface

In baza declaratiilor financiare depuse in anul anterior celui intrarii in insolventa si in functie de obiectul principal de activitate indicat de codul CAEN, Coface

a distribuit firmele intrate in insolventa in 2018 pe cele mai importante 23 de sectoare de activitate, cifrele fiind afisate in tabelul urmatoar.

Tabelul 3. Distributia sectoriala a insolventelor pentru ultimii 2 ani²

Sectorul de activitate	Insolvente 2018	insolvente % Total	Insolvente 2017	Insolvente la 1.000 firme*
Constructii	1.321	16%	1.241	40
Comert cu amanuntul	1.293	16%	1.416	19
Comert cu ridicata si distributie	1.239	15%	1.292	25
Hoteluri si restaurante	673	8%	617	36
Alte activitati de servicii prestate in principal intreprinderilor	649	8%	582	15
Transporturi	623	8%	604	21
Fabricarea produselor textile, a articolelor de imbracaminte si incaltaminte	361	4%	365	64
Agricultura	322	4%	418	23
Fabricarea lemnului si a produselor din lemn	240	3%	264	25
Industria alimentara si a bauturilor	211	3%	213	35
Industria metalurgica	187	2%	201	30
Alte activitati de servicii personale	183	2%	203	17
Tranzactii imobiliare	174	2%	116	18
Industria de masini si echipamente	117	1%	105	22
IT	109	1%	77	9
Activitati recreative, culturale si sportive	100	1%	118	19
Fabricarea substantelor si produselor chimice	78	1%	79	28
Productia si furnizarea de energie electrica si termica, apa si gaze	61	1%	49	68
Asanarea si indepartarea gunoaielor; salubritate si activitati similare	57	1%	107	26
Posta si telecomunicatii	50	1%	45	20
Sanatate si asistenta sociala	50	1%	39	5
Intermedieri financiare	44	1%	69	8
Industria extractiva	35	0%	36	46
Total	8.177	100%	8.256	23

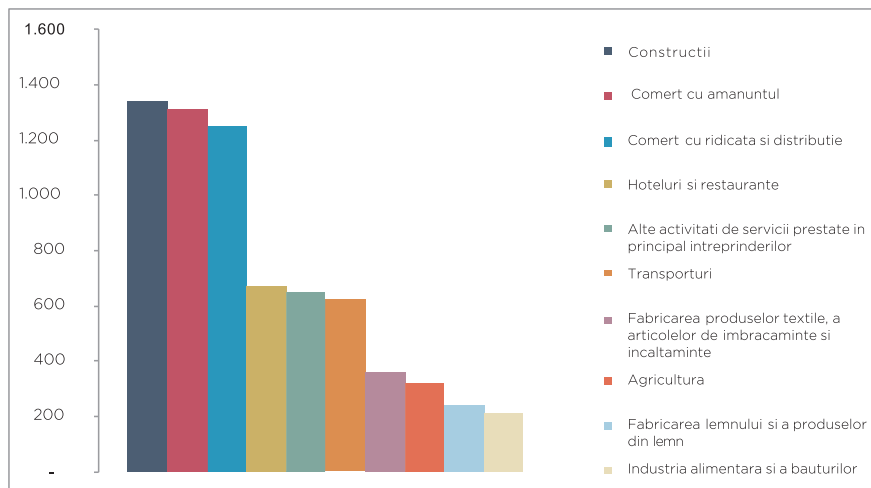
Sursa: BPI, MFP

²Prin extrapolarea liniara a firmelor care si-au depus declaratiile financiare la MFP in anul anterior celui intrarii in insolventa. Au fost evidentiata cu rosu primele zece sectoare care inregistreaza cel mai ridicat numar al insolventelor la 1.000 de firme active (au fost considerate firme active doar companiile care au inregistrat o cifra de afaceri de peste 1.000 EUR/luna in 2018).

Chiar dacă nu dispunem de informațiile privind activitatea de bază pentru toate firmele intrate în insolvență în perioada analizată³, există două considerente în baza cărora apreciem că distribuția sectorială la nivelul întregului portofoliu este similară cu esanșionul analizat, și anume:

- Ponderea esanșionului este semnificativă statistic pentru cei doi ani;
- Ponderile distribuției sectoriale din cadrul esanșionului înregistrează valori similare cu ponderile distribuției la nivelul întregului portofoliu, înregistrate în studiile realizate de Coface pentru ultimii 3 ani.

Grafic 2: Top 10 sectoare din punctul de vedere al numărului de insolvențe în 2018

Sursa: BPI, MFP, Date prelucrate Coface

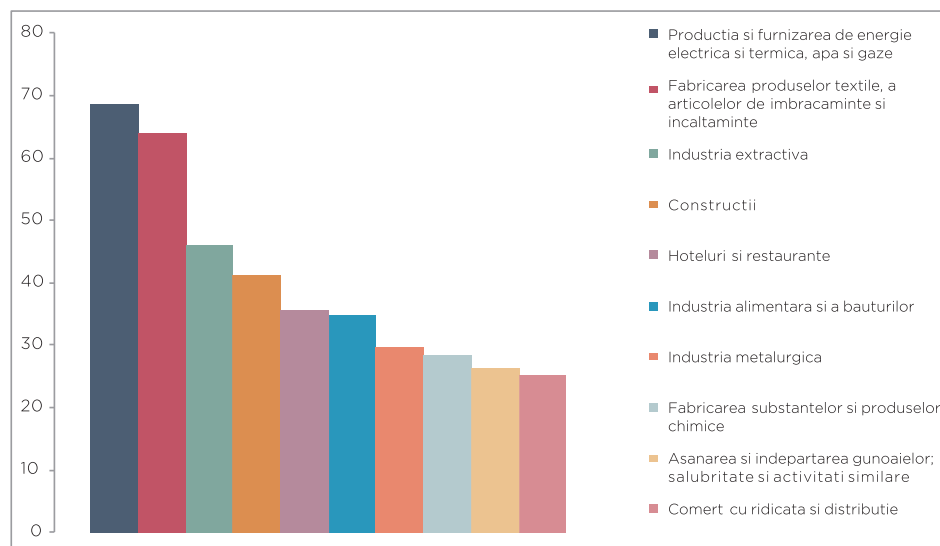
În majoritatea studiilor realizate de Coface privind evoluția insolventelor, primele 10 sectoare cu cel mai mare număr al firmelor aflate în insolvență au rămas cu precădere neschimbate, singurele modificări fiind la nivel de ordine în cadrul topului, dar cu variații de una, maximum două poziții. Cele mai multe insolvențe deschise în 2018 au fost în sectorul construcțiilor (1.321), urmat de comerțul cu amănuntul (1.293) și comerțul cu ridicata și distribuție (1.239). Analizând evoluția cazurilor de insolvență pe rol în ultimii 5 ani, se observă o tendință de consolidare a gradului de concentrare a volumelor în primele 3, respectiv 5 sectoare. Ponderea primelor 3 sectoare cu cele mai

multe dosare de insolvență pe rol a variat în ultimii 5 ani între 50% - 54%, iar pentru primele 5 sectoare între 65% - 70%. Aceste ponderi nu sunt întâmplătoare și sunt determinate de factori structurali, precum distribuția sectorială a tuturor firmelor active la nivel național. Primele 5 sectoare cu cel mai ridicat număr al insolventelor acoperă o pondere similară și din punctul de vedere al firmelor totale active. Având în vedere acest factor structural, este important să analizăm numărul de insolvențe raportat la totalul firmelor active⁴ din sectorul respectiv. Primele 10 sectoare cu cele mai ridicate valori pentru acest indicator sunt listate în graficul următor.

³Aceste date pot fi calculate pentru aproximativ jumătate din firmele insolvente.

⁴Au fost incluse în categoria "Firme active" doar companiile cu o cifră de afaceri > 1.000 EUR/lună în 2015, atât în rândul companiilor care au intrat în insolvență, cât și pentru toate firmele din România care au depus declarațiile financiare pentru 2015.

Grafic 3: Top 10 sectoare din punctul de vedere al numarului de insolvente in 2018, raportat la 1.000 de firme active

Sursa: BPI, MFP, Date prelucrate Coface

3

COMPORTAMENTUL DE PLATA

Conform datelor publicate de CIP⁵ furnizate de catre Banca Nationala a Romaniei, sumele refuzate la plata cu instrumente de debit in 2018 au fost in valoare totala de 1,9 MLD RON, in scadere cu 48% fata de anul anterior, respectiv 3,7 MLD RON. In conditiile in

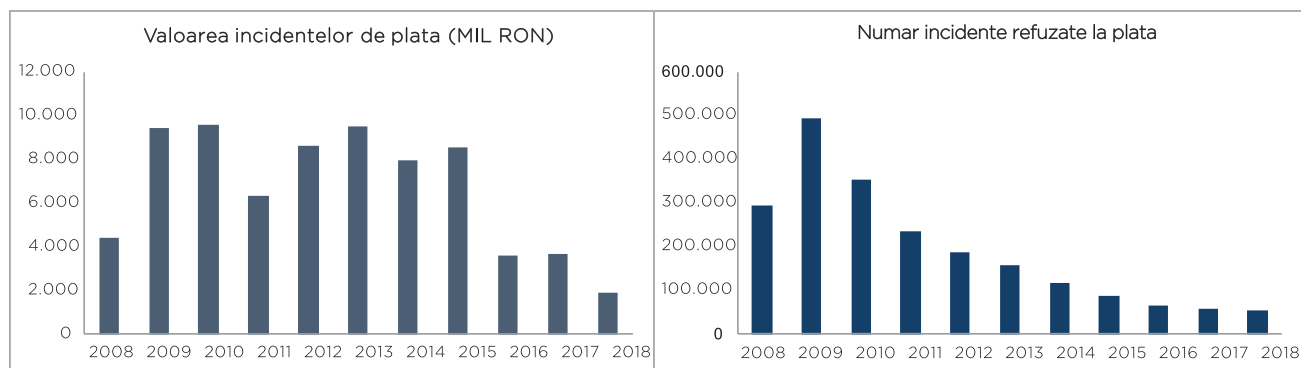
care numarul incidentelor de plata in aceeasi perioada analizata a ramas relativ neschimbat, valoarea medie a acestora in curent a scazut la 34K RON, la jumatate fata de anul anterior.

Tabelul 4. Evolutia incidentelor de plata raportate de BNR

Anul	Total sume refuzate la plata (MIL RON)	Numar incidente	Valoare medie incident (K RON)	Deviatae anuala valoare %	Deviatae anuala numar %
2008	4.446	294.227	15		
2009	9.422	493.503	19	112%	68%
2010	9.570	354.060	27	2%	-28%
2011	6.342	233.451	27	-34%	-34%
2012	8.629	186.071	46	36%	-20%
2013	9.531	157.906	60	10%	-15%
2014	7.944	115.114	69	-17%	-27%
2015	8.545	87.269	98	8%	-24%
2016	3.609	65.693	55	-58%	-25%
2017	3.712	58.241	64	3%	-11%
2018	1.915	55.894	34	-48%	-4%

Sursa: BNR (CIP), Date prelucrate Coface

⁵Centrala Incidentelor de Plati, BNR

4

DISTRIBUTIA TERITORIALA A FIRMELOR INSOLVENTE

Distributia teritoriala a cazurilor de insolventa in 2018 nu a suferit modificari importante fata de situatia existenta in anul anterior. In ciuda scaderii cu 11%, Bucuresti a ramas pe prima pozitie din perspectiva insolventelor, fiind urmat de regiunile N-V si S-E in timp ce zonele de V, S-V si centru raman pe ultimele

pozitii din acest punct de vedere. Cele mai mari cresteri ale numarului de companii insolvente au fost in zona de N-V (+25%) si V (+11%), in timp ce scaderile importante au fost raportate de Bucuresti (-11%) si N-E (-14%).

Tabelul 5. Distributia regionala a firmelor insolvente

Regiune	Insolvente 2018	Insolvente 2017	Deviatie Insolvente 2018-2017
Bucuresti	1.573	1.777	-11%
N-V	1.323	1.061	25%
S-E	1.103	1.094	1%
S	1.048	1.088	-4%
V	931	837	11%
N-E	890	1.035	-14%
Centru	755	758	0%
S-V	554	606	-9%
Total	8.177	8.256	-1%

5

EVOLUTIA ANTREPRENORIATULUI

Oficiul National al Registrului Comertului a publicat recent cifrele privind evolutia companiilor nou inmatriculate, precum si a celor care isi intrerup activitatea. Analizand evolutia pentru 2018 prin comparatie cu perioada similara a anului anterior, se observa declansarea unei spirale distructive care semnaleaza scaderea nivelului de incredere in perspectivele economiei.

Numarul companiilor care si-au intrerupt activitatea in 2018 depaseste pragul de 140.000 si este aproape de maximul din ultimul deceniu. In acelasi timp, numarul

companiilor SRL nou inmatriculate a scazut in 2018 cu 9%, in contextul presiunilor ridicate ale costurilor salariale, migrarii fortei de munca, cresterii costului de finantare si lipsei de predictibilitate fiscala. Aceasta poate indica deteriorarea increderii in perspectivele economiei pe termen mediu-lung din partea antreprenorilor actuali sau a celor care se gandesc sa infiinteze o companie. La fiecare companie nou inregistrata in anul anterior sunt aproximativ 1,6 companii care si-au intrerupt activitatea.

Tabelul 6. Evolutia companiilor nou inmatriculate vs intreruperi de activitate

Anual	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Suspendare	12.019	29.456	24.398	21.221	21.086	24.078	15.788	17.698	15.918	16.380	18.038
Dizolvare	3.762	18.766	7.508	4.001	22.500	23.208	18.336	27.967	29.923	31.197	34.358
Radiere	17.676	43.615	58.726	56.245	71.746	80.786	76.483	94.374	99.113	82.295	80.181
Insolvente	14.483	18.421	19.650	21.499	25.842	27.924	20.170	10.170	8.371	9.102	8.177
TOTAL OUT	47.940	110.258	110.282	102.966	141.174	155.996	130.777	150.209	153.325	138.974	140.754
OUT An-la-An	13%	130%	0%	-7%	37%	10%	-16%	15%	2%	-9%	1%
Inmatriculari	144.239	116.022	119.048	130.162	125.603	124.816	101.627	113.167	105.982	136.699	135.532
Din care - SRL	100.661	56.698	48.102	62.735	61.542	60.292	56.381	64.417	73.889	98.405	89.563
IN SRL An-la-An	10%	-44%	-15%	30%	-2%	-2%	-6%	14%	15%	33%	-9%
OUT : IN (SRL)	0,5	1,9	2,3	1,6	2,3	2,6	2,3	2,3	2,1	1,4	1,57

Principalii factori care determina scaderea nivelului de incredere al antreprenorilor, pe de alta parte, sunt:

- Cresterea cheltuielilor (in special cele privind salariile, utilitatile si combustibilul);
- Cresterea cheltuielilor privind dobanzile si rambursarea creditelor bancare;
- Impredictibilitatea fiscala (incertitudinea referitoare la noi reglementari fiscale);
- Economia subterana din Romania (estimata de Comisia Europeana la aproape 32% din PIB, cel mai ridicat nivel din UE dupa Bulgaria), care permite concurenta neloiala si dificultatea (in unele cazuri, aproape imposibilitatea) de a fi competitiv.
- Dificultatea de a gasi forta de munca la un salariu care sa reflecte productivitatea reala.

6 PERSPECTIVE 2019-2020: VULNERABILITATEA MEDIULUI DE AFACERI IN CONTEXTUL MODIFICARILOR FISCALE

Modificarile fiscale intrate in vigoare la inceputul acestui an (in special taxarea excesiva a activelor bancare la cel mai ridicat nivel din lume) vor complica accesul la finantare (bancile vor fi mult mai atente cui vor acorda un credit), presiunile inflationiste vor creste costul finantarii, iar continuarea decelerarii consumului va diminua venitul companiilor. Efectele de runda a doua vor fi si mai dezastruoase - afectate de scaderea vanzarilor, colectarea mai lenta a creantelor, crestere a costurilor de finantare si complicarea accesului la credit bancar sau comercial, o serie de companii vor recurge la disponibilizari, contribuind la un nou val de scadere a consumului si veniturilor companiilor. In final, statul va suferi cel mai mult - intrarea in insolventa a companiilor vulnerabile va determina scaderea impozitelor sau contributiilor platite, costurile cu asistenta sociala si cu somajul vor creste, scaderea consumului va reduce veniturile fiscale din TVA. Toate acestea, determinand cresterea deficitului fiscal. Cum deficitul fiscal si refinantarea datoriei publice este deja din ce in ce mai complicata, creste semnificativ probabilitatea aparitiei de noi taxe/reduceri ale deductibilitatilor unor cheltuieli in diverse sectoare. In acest an, apelarea la finantarea oferita de FMI va fi ultima optiune, deoarece acestea vine la pachet cu masuri de reducere ale cheltuielilor publice. De aceea, probabil prima optiune este identificarea unor taxe nisate pe anumite industrii sau impozitul progresiv, care se vede la orizont.

Daca ne uitam pe plan extern, vedem un mix de provocari si riscuri la un nivel foarte ridicat

- Politica monetara din SUA este restrictiva, in contextul presiunilor inflationiste, ceea ce tempereaza ritmul de crestere economica si intareste dolarul
- Volatilitatea fara precedent in ultimul deceniu a majoritatii indicilor bursieri din lume reflecta incertitudinea investitorilor, care se poate materializa prin retrageri semnificative de capitaluri dinspre tarile emergente catre zone mai sigure, ceea ce alimenteaza presiuni semnificative asupra monedelor respective si finantari ale contului curent pentru tarile cu deficit comercial
- Razboiul comercial dintre China si America (primele doua economii ale lumii) duce la decelerarea comerului international. Politicile populiste din ce in ce mai intalnite ridica bariere

comerciale si determina alocarea ineficienta a resurselor si investitii ineficiente

- Decelerarea cresterii economice din China este fara precedent in ultimul deceniu, ceea ce determina noi recorduri locale la insolventele obligatiunilor corporative, in contextul in care firmele sunt foarte indatorate
- Finalizarea programului QE (Quantitative Easing) promovat de BCE (Banca Centrala Europeana) in ultimii 5 ani va determina cresterea EURIBOR si temperarea investitiilor si a consumului, decelerand cresterea economica din UE. Acest aspect este foarte important, deoarece va duce la scaderea comenzilor pentru exporturile realizate de companiile active in Romania, in conditiile in care circa 72% dintre relatiile comerciale ale Romaniei sunt realizate cu tari din UE. Referitor la programul QE, exista rezerve cu privire la calitatea activelor finantate cu bani ieftini (istoria ne arata ca nu sunt cele mai productive). Daca aceasta temere se adevereste, aceste active pot deveni toxice pentru revenirea cresterii economice solide in UE
- UE este afectata de o serie de alte conflicte si tensiuni geopolitice - definirea acordului Brexit, reasezarea scenei politice din Germania, tensiunile politice din Franta, gradul ridicat de indatorare a unor economii importante (PIGS - Portugalia, Italia, Grecia, Spania).

Toate acestea cresc riscurile apropiarii urmatoarei recesiuni in 2019-2020, dupa aproape zece ani a perioadei de expansiune la nivel global (maximul istoric a perioadei de crestere). In acest context, este important sa intelegem cum se prezinta Romania in fata acestor presiuni si socuri externe. In ceea ce urmeaza, vom analiza mediul de afaceri activ din tara noastra din perspectiva situatiilor financiare depuse in ultimul deceniu. Observam 10 motive care indica o vulnerabilitate in crestere in contextul urmatoarei recesiuni. Am ajuns la aceste concluzii dupa ce am construit bilantul si contul de profit si pierdere pentru compania Romania SRL, prin consolidarea declaratiilor financiare aferente tuturor firmelor active pe plan local. Cifrele pentru principalele pozitii sunt ilustrate in graficul si in tabelul urmatoar, pentru a reflecta evolutia performantei financiare a Romania SRL in ultimul deceniu.

Grafic 6: Evolutia bilantului Romania SRL

Anul 2008		Anul 2010		Anul 2013		Anul 2015		Anul 2017	
Fixe 63%	CP 35% DTL 32%	Fixe 61%	CP 37% DTL 27%	Fixe 57%	CP 30% DTL 26%	Fixe 56%	CP 31% DTL 22%	Fixe 44%	CP 25% DTL 16%
Circ. 37%	DTS 33%	Circ. 39%	DTS 36%	Circ. 43%	DTS 44%	Circ. 44%	DTS 47%	Circ. 56%	DTS 59%

Tabelul 7: Structura cheltuielilor de exploatare si financiare in total cheltuieli - Romania SRL

Categorie Cheltuieli	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Cheltuieli privind marfurile	41%	39%	35%	35%	35%	35%	33%	33%	32%	31%	30%
Cheltuieli cu materiile prime	22%	22%	23%	23%	26%	26%	28%	28%	28%	27%	27%
Alte cheltuieli de exploatare	19%	19%	20%	21%	20%	21%	22%	21%	23%	24%	25%
Cheltuieli cu personalul	8%	9%	9%	9%	9%	9%	9%	10%	10%	12%	14%
Amortizare	5%	5%	5%	5%	4%	4%	4%	5%	4%	4%	3%
Cheltuieli Financiare	5%	6%	8%	7%	6%	5%	4%	3%	3%	2%	1%

Sursa: Ministerul Finantelor Publice, date prelucrate autor

(1) INVESTITIILE MODESTE PE TERMEN LUNG

- Investitiile pe termen lung sunt depasite de amortizarea (invechirea activelor), in conditiile in care ponderea activelor fixe in totalul activelor a scazut la 44% in anul 2017, comparativ cu 63% in 2008, ceea ce reflecta investitiile foarte modeste pe termen lung si scaderea competitivitatii companiilor active in Romania. Valoarea contabila a activelor corporale pentru toate firmele active in Romania a crescut de la 656 MLD RON (2008) la 718 MLD RON (2017), extrem de modest pentru un deceniu de activitate. Reticenta companiilor de a investi pe termen lung a

determinat o elasticitate modesta a productiei interne, firmele active in Romania nefiind capabile sa capteze cresterea accelerata a consumului intr-un timp atat de scurt (aproape 10% in 2017, respectiv cca. 5% in 2018). Excesul de cerere a determinat cresterea importurilor si adancirea deficitului comercial, alimentand presiuni suplimentare asupra deprecierii monedei nationale. **Una din cele mai importante probleme ale companiilor active in Romania pentru urmatorul deceniu este competitivitatea foarte scazuta intr-un mediu comercial si financiar din ce in ce mai integrat cu tarile din regiune.**

(2) DECAPITALIZAREA COMPANIILOR

- Gradul de capitalizare a scazut la 25% la finalul anului 2017, comparativ cu 35% acum un deceniu, ceea ce indica implicit o crestere a indatorarii companiilor si vulnerabilitatea acestora la fluctuatia costului de finantare. Dividendele distribuite in 2016 (69 MLD RON) reprezinta egalul dividendelor cumulate in perioada 2008-2015 si peste 30% comparativ cu profitul net consolidat in 2016, in timp ce 2017 inregistreaza o dublare a dividendelor comparativ cu anul anterior si de doua ori peste profitul cumulat in acelasi an. Rata de distribuire a dividendelor raportata la profitul obtinut in ultimii doi ani (perioada 2016 - 2017) este aproape 200% (la fiecare 1 RON profit se distribuie dividende de 2 RON), ceea ce nu poate

insemna decat doua lucruri:

- o mare parte din profitul reportat si nedistribuit este acum orientat catre divined, determinand firmele sa fie mult mai dependente de accesul la finantarea externa si la fluctuatia costului de capital;
- dinamica dividendelor declarate in ultimii doi ani reflecta evaziunea fiscala imensa din trecut, in sensul ca aceste dividende au fost platite in trecut (avansuri nejustificate), dar acum sunt reglate in trezorerie prin declararea fiscala, aspect favorizat de nivelul foarte scazut al impozitului pe dividend.

(3) PIERDEREA INDEPENDENTEI FINANCIARE PE TERMEN SCURT

- Gradul de acoperire a datoriilor pe termen scurt prin activele circulante a scazut la 95% in 2017, comparativ cu 112% in 2008, ceea ce reflecta presiunile pe termen scurt si dependenta companiilor de rostogolirea datoriilor pe termen scurt. Practic,

numerarul obtinut din incasarea tuturor creantelor, vanzarea si incasarea tuturor stocurilor, recuperarea investitiilor pe termen scurt si trezoreria existenta nu pot acoperi toate datoriile pe termen scurt, ceea ce face foarte vulnerabila trezoreria companiei.

(4) CRESTEREA RISCULUI SISTEMIC DIN CAUZA EXTINDERII TERMENULUI DE INCASARE A CREAMTELOR

- Relatiile de afaceri s-au dezvoltat foarte mult pe incredere si instinct, cu o viteza ametitoare pentru riscurile din piata, fara ca acestea sa fie intelese proactiv si gestionate reactiv atunci cand s-au materializat. In acest context, termenul

mediu de incasare a creantelor a crescut semnificativ de la momentul impactului crizei financiare pana in prezent, deoarece creantele au crescut mai accelerat decat veniturile. Conform cifrelor ilustrate in tabelul 8, cel mai mult au avut de suferit companiile mici, a caror putere de negociere cu furnizorii si clientii este mai reduca prin comparatie cu firmele mari.

Tabelul 8: Durata medie de colectare a creantelor

Cifra Afaceri /DSO (zile)	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
0 - 100 K EUR	125	148	172	234	229	235	240	258	261	255	250
100 - 500 K EUR	81	93	116	127	133	136	135	132	139	126	125
500 - 1000 K EUR	72	89	106	116	113	121	113	109	112	103	105
1 - 5 MIL EUR	68	86	101	114	112	112	108	127	121	115	116
5 - 10 MIL EUR	55	80	91	103	98	107	109	105	108	96	101
10 - 50 MIL EUR	57	78	94	94	95	105	96	95	98	94	95
50 - 100 MIL EUR	50	74	84	97	88	89	102	91	90	88	87
Peste 100 MIL EUR	48	67	70	68	69	71	63	62	60	57	62
Total	60	80	92	98	96	100	102	104	114	104	112

Sursa: MFP, ONRC, date prelucrate autor

Pe fondul acestor modificari structurale din economie, efectul de contagiune si propagare a unor socuri negative este mult mai rapid in prezent. Cifrele din tabelul 9 confirma aportul major al creditului comercial in finantarea firmelor romanesti, valoarea acestuia la finalul anului 2017 fiind de trei ori mai mare comparativ cu cea a creditului bancar. Absolut toate sectoarele au inregistrat o crestere a creantelor mai accelerata comparativ cu avansul cifrei de afaceri, ceea ce inseamna ca firmele active in Romania isi cresc cota de piata NU prin inovare si diferentiere produs, ci mai degraba prin extinderea termenelor de plata oferite clientilor. Singurele exceptii (unde, practic, realitatea este si mai pesimista) sunt constructiile, industria metalurgica si productia si furnizarea de energie, unde cresterea soldului creantelor a fost insotita de scaderea cifrei de afaceri in ultimul deceniu.

Tabelul 9: Credit comercial v.s. financiar

Anul	Sold Credite acordate companiilor (MLD RON)	Sold Creante comerciale (MLD RON)	Raport credit comercial/bancar
2007	77	168	2,19
2008	99	213	2,16
2009	100	221	2,22
2010	107	249	2,32
2011	119	269	2,26
2012	121	296	2,44
2013	115	294	2,55
2014	109	321	2,95
2015	105	338	3,22
2016	102	307	2,98
2017	105	323	3,01

Sursa: MFP, ONRC, date prelucrate autor

(5) SUPRADIMENSIONAREA STOCURILOR

- Valoarea contabila a stocurilor aproape ca s-a dublat in ultimul deceniu, crescand de la 113 MLD RON (2006) la 204 MLD RON (2017). Cele doua maxime au fost inregistrate in 2008 si 2017, cand PIB-ul a crescut aproape de doua ori peste nivelul potential. Dublarea valorii contabile a stocurilor nu este determinata doar de inflatie (43% cumulata in

ultimul deceniu), ci si de extinderea duratei de rotatie a acestora, indicand faptul ca stocurile se vand mai lent. Asa cum se observa in tabelul urmator, durata medie de rotatie a stocurilor a atins perioada maxima de aproximativ doua luni in 2008 si 2017, ceea ce poate fi asociata cu varful cresterii economice, urmat de o perioada de temperare.

Tabelul 10: Evolutia stocurilor in mediul de afaceri activ in Romania

Anul	Stocuri (MLD RON)	Cifra Afaceri (MLD RON)	DIH nr zile (*)	Stocuri An-la-An	Cifra Afaceri An-la-An
2006	113	862	48		
2007	139	893	57	23%	4%
2008	161	955	62	16%	7%
2009	122	863	52	-24%	-10%
2010	129	909	52	6%	5%
2011	137	1.001	50	6%	10%
2012	141	1.060	49	3%	6%
2013	145	1.092	48	3%	3%
2014	152	1.135	49	5%	4%
2015	158	1.192	48	4%	5%
2016	169	1.251	49	7%	5%
2017	204	1.294	58	21%	3%

(*) DIH - eng. Days of inventories on Hand, reprezinta durata medie de rotatie a stocurilor

(6) PRESIUNI ASUPRA PROFITABILITATII COMPANIILOR

- Ponderea cheltuielilor privind materia prima si marfurile a ramas relativ stabila (aproximativ 60%), pe durata intervalului analizat. In ciuda acestui fapt, ponderea cheltuielilor cu materia prima a crescut semnificativ, de la 22%, in 2007, la

27%, in 2017, fiind compensate partial de scaderea ponderii cheltuielilor privind marfurile, de la 41%, in 2007, la doar 30%, in 2017. Aceasta inseamna faptul ca marfurile finale sunt mai ieftine, in timp ce materia prima devine din ce in ce mai scumpa, alimentand practic presiuni asupra profitabilitatii companiilor.

(7) CRESTEREA SALARIILOR PESTE PRODUCTIVITATE

- Ponderea cheltuielilor cu personalul a crescut de la 8%, in 2007, la 14%, in 2017, pe fondul cresterii salariului minim pe economie dupa 15 majorari consecutive in ultimul deceniu. Salariul minim pe economie a crescut de la 540 RON (anul 2008) la 2.080 RON (incepand cu 1 ianuarie 2019), majorarea acestuia fiind realizata intr-un ritm mult mai rapid decat cresterea salariului mediu pe economie. Ponderea salariului minim in salariul mediu a crescut de la 27% (anul 2008) la 46% (finalul anului 2018), peste nivelul din Ungaria (38%), Cehia (34%) sau Polonia (32%). Cel mai mult au suferit companiile

mici, care au inregistrat un nivel stabil al veniturilor in ultimul deceniu la 0,11 - 0,12 MIL RON pentru fiecare angajat, in timp ce salariul mediu nominal net a crescut de la 1.700 RON (2007) la 2.750 RON (2018). Desi cresterea salariilor este un proces de ajustare necesar pentru temperarea fenomenului migrarii, intoarcerea in tara a romanilor care lucreaza in strainatate si implicarea in campul muncii a populatiei inactivate (aproape 4 milioane de persoane cu varsta cuprinsa intre 15-60 de ani), **dozajul** si **momentul** sunt elemente esentiale care pot decide sustenabilitatea acestor masuri pe termen lung.

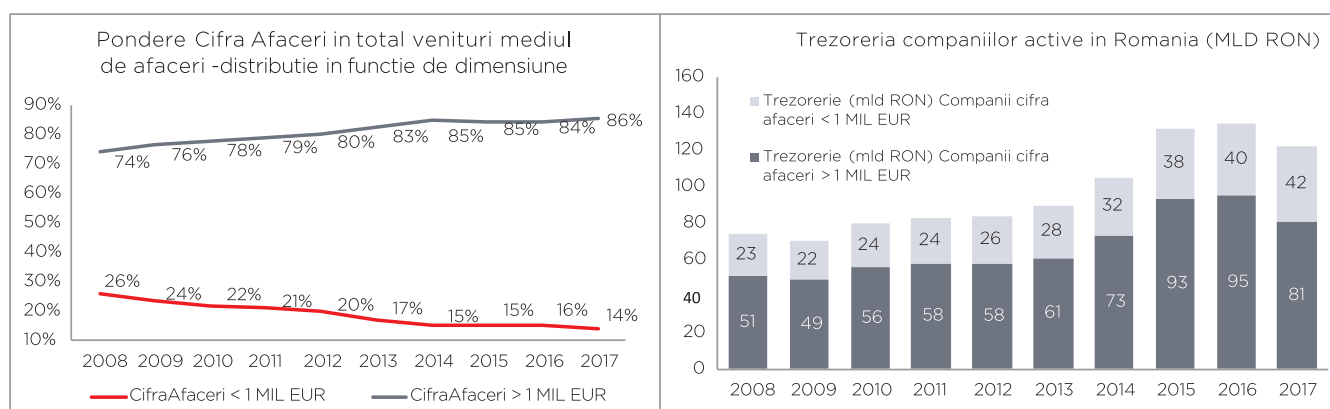
(8) POLARIZARE VENITURILOR SI BANILOR LA MARILE COMPANII

- Companiile cu venituri sub 1 MIL EUR inregistreaza o cifra de afaceri consolidata la finalul anului 2017 de 194 MLD RON, cu 14% mai putin comparativ cu nivelul de la finalul anului 2008, respectiv 225 MLD RON. Aceste firme concentreaza doar 14% din veniturile consolidate la nivelul intregului mediu de afaceri la finalul anului 2017, comparativ cu 26% la finalul anului 2008. Veniturile companiilor mici au scazut si mai mult, in contextul cresterii veniturilor companiilor mari (veniturile companiilor cu o cifra de afaceri peste 1 MIL EUR au crescut de la 640 MLD RON in 2008, la 1.158 MLD RON in 2017. Polarizarea

prin concentrarea veniturilor in randul firmelor mari reflecta diminuarea paturii de mijloc si scaderea competitivitatii generale a mediului de afaceri activ din Romania. Implicatiile pentru dezvoltarea stabila a tarii sunt nefavorabile, deoarece patura de mijloc are rolul de amortizare a socurilor negative pe parcursul etapelor de recesiune din ciclul economic. Mai exact, putem observa o volatilitate ridicata in perioada urmatoare in ceea ce priveste profitabilitatea companiilor, evolutia locurilor de munca, consumul si increderea consumatorului etc.

Nu doar veniturile sunt concentrate la marile companii, ci și profiturile și numerarul. Trezoreria cumulată a tuturor companiilor active în România a crescut cu 65% în ultimul deceniu, de la 74 MLD RON (2008) la 122 MLD RON (2017). Creșterea trezoreriei este mai accelerată comparativ cu avansul datoriiilor consolidate la nivelul întregului mediu de afaceri, acestea din urmă crescând de la 691 MLD RON (2008) la 855 MLD RON (2017); În realitate, la o analiză mai detaliată, numerarul este polarizat, deoarece acesta este concentrat în rândul companiilor mari. Două treimi din numerarul companiilor active în România este concentrat în rândul firmelor cu

venituri peste 1 MIL EUR (care reprezintă doar 6% din totalul firmelor active - vezi graficul 6). Concentrarea numerarului în rândul firmelor mari este datorată profitabilității superioare a acestora. Firmele care înregistrează venituri peste 1 MIL EUR au generat un profit net total în ultimul deceniu de 229 MLD EUR, în timp ce microintreprinderile (firmele cu venituri sub 1 MIL EUR) au generat pierderi de 51 MLD EUR în același interval (în condițiile în care acestea au trecut pe profit începând doar cu anul 2015, când impozitarea acestora a început să fie realizată în funcție de cifra de afaceri înregistrată).

(9) DEPOPULARIZAREA ROMANIEI - Forta de munca se găsește din ce în ce mai greu, iar salariile cresc peste evoluția productivității. Populația totală din România scade de la 23 milioane (1990) la 20 milioane (2011) și 19,5 milioane (2018), în condițiile în care aproximativ 17,5 milioane domiciliază în România. Populația cu vârsta peste 70 de ani a crescut cu 53% în ultimii douăzeci de ani, de la 1,4 milioane în 1990 - la 2,1 milioane în 2011, în timp ce segmentul de vârstă sub 30 de ani scade cu 35%, de la 10,6 milioane (1990) la 6,9 mil (2011). În acest ritm, proiecțiile demografice sunt dezastruoase:

- În ultimii 5 ani, numărul persoanelor decedate (1,3 milioane) depășește cu 350.000 pe cel al nou născuților vii (0,95 mil). În acest ritm, populația României (rezidenți și non-rezidenți) o să scadă la 18,5 mil până în 2030 și doar 17,5 mil (2040). Aceasta înseamnă o decimare cu aproape o treime a populației în ultimii 50 de ani, unul dintre cele mai accelerate ritmuri din lume;
- Conform ultimelor prognoze ale Comisiei Europene, raportul dintre numărul pensionarilor și populația angajată într-o activitate economică se va apropia de 1 până în 2050, comparativ cu 60% astăzi, cel mai ridicat nivel din UE. În consecință, rata de dependență a sistemului de pensii va tinde către 100% în următoarele trei decenii;
- România se află la coada clasamentelor privind capitalul uman și educația în rândul țărilor europene. Cauzele acestui fenomen sunt multiple: investițiile reduse în educație (maxim 3% din PIB, nivelul fiind plafonat și de colectarea foarte slabă a veniturilor fiscale), calitatea redusă în educație și performanțele slabe ale studenților;
- Una din trei persoane rezidente în România nu este activă, țara noastră înregistrând una din cele mai ridicate ponderi a populației inactive în totalul populației. Predispoziția către autogospodărire, ajutorul social și majorarea salariilor în sectorul public tensionează foarte mult piața muncii din România.

Din punct de vedere demografic, observăm îmbătrânirea populației României, scăderea forței de muncă disponibile din cauza migrației și ponderea ridicată a populației inactive. Toate acestea, duc la limitarea potențialului de creștere economică, creșterea salariilor, alimentarea presiunilor asupra profitabilității companiilor (din cauza creșterii nesustenabile a salariilor), scăzând competitivitatea acestora și falimentarea sistemului național de pensii cu deficite din ce în ce mai mari.

(10) SUBDEZVOLTAREA RETELEI NATIONALE DE TRANSPORT RUTIER - Romania sta cel mai prost din UE din perspectiva dimensiunii retelei de autostrazi raportate la suprafata tarii (inregistram doar 1 km de autostrada la fiecare 1.000 km²) si nivelul populatiei (inregistram doar 0,03 km de autostrazi la fiecare 1.000 de locuitori, de sase ori sub nivelul mediu

inregistrat in UE). Infrastructura subdezvoltata si de calitate proasta reduce competitivitatea companiilor locale (prin cresterea costului de transport), scade atractivitatea Romaniei in atragerea investitiilor straine, reduce mobilitatea resursei umane (tensionand piata muncii) si creste discrepantele sociale dintre regiuni (polarizand societatea si reducand patura de mijloc).

 Tabelul 11: Reteaua de autostrazi in UE

Tara	Autostrazi (km)	Autostrazi (km la 1000 locuitori)	Clasament dupa autostrazi (km/1000 loc)
SI	769	0,37	1
ES	14.701	0,31	2
CY	257	0,30	3
HR	1.254	0,29	4
LU	152	0,29	5
PT	2.988	0,28	6
DK	1.195	0,21	7
SE	2.013	0,21	8
AT	1.719	0,20	9
IE	900	0,20	10
FR	11.465	0,18	11
DE	12.879	0,16	12
NL	2.666	0,16	13
BE	1.763	0,16	14
HU	1.515	0,15	15
FI	810	0,15	16
EL	1.659	0,15	17
IT	6.726	0,11	18
LT	309	0,10	19
EE	124	0,09	20
SK	419	0,08	21
BG	541	0,07	22
CZ	751	0,07	23
UK	3.756	0,06	24
PL	1.365	0,04	25
RO	550	0,03	26

Sursa: Eurostat, date prelucrate autor

In contextul cresterilor riscurilor pe plan extern si a dezechilibrelor macroeconomice pe plan intern, vulnerabilitatea companiilor ar trebui sa conduca la cresterea numarului de insolvente in perioada 2019 - 2020, cu cel putin 20%. Fenomenul cresterii

numarului insolventelor devine ingrijorator si din cauza amplificarii pierderilor financiare si sociale propagate de acestea in contextul efectului de contagiune foarte ridicat din mediul de afaceri prin termenele de plata deja foarte extinse dintre companii.

În prezentul studiu, au fost considerate insolventele nou deschise începând cu anul 2010, în baza datelor publicate de BPI (Buletinul Procedurilor de Insolvență). De exemplu, toate firmele cu proceduri de insolvență deschise în anul 2018 (conform BPI), și care nu figurează ca fiind în funcțiune la finalul lunii ianuarie 2019 (conform ONRC), au fost considerate

ca fiind insolvente nou deschise pe parcursul anului 2018. Luna ianuarie a permis ca majoritatea decalajelor de actualizare între BPI și ONRC să se poată corecta. Analiza indicatorilor financiari pentru firmele considerate s-a bazat exclusiv pe declarațiile financiare depuse la MFP în perioada analizată, în baza datelor prelucrate de Coface.

Această prezentare conține exclusiv proprietatea intelectuală a autorului de la data prezentului document și în conformitate cu informațiile disponibile la această dată. Documentul a fost elaborat din diverse surse considerate a fi serioase și de încredere. Cu toate acestea, autorul nu garantează în niciun fel că informațiile conținute în acest material sunt adevărate, corecte și complete. Prezentarea și analiza datelor sunt oferite cu bună credință și doar în scop informativ. Ca o completare la acest material, alte informații vor fi colectate în alt mod de către cititor. Autorul nu își asumă nicio răspundere pentru pierderile rezultate din utilizarea sau fundamentarea datelor folosite în prezentare. Cititorul nu este autorizat să extragă sau să reproducă acest material și analiza implicit conținută pentru uz personal și intern, decât cu condiția ca acesta să menționeze, în mod clar, autorul. De asemenea, pentru a face orice declarație publică sau pentru orice alt scop comercial, este nevoie de acordul scris al autorului.
